

Περίληψη του έργου

Ο κάβουρας «Pilado» για τη βιοϊατρική

FLAG: Oeste

Πενίσε, Πορτογαλία

Επισκόπηση του έργου

Ερευνώντας τα βιολογικά χαρακτηριστικά του κελύφους του κοινού κολυμβητικού κάβουρα, αυτό το πιλοτικό έργο έχει ως στόχο να αυξήσει την οικονομική αξία ενός πόρου που δεν αξιοποιείται επί του παρόντος και να δημιουργήσει γέφυρες στην αγορά μεταξύ των αλιέων και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων της περιοχής.

Στην Πορτογαλία, ο κάβουρας «caranguejo pilado» ή κολυμβητικός κάβουρας Henslow είναι ένα είδος σε αφθονία, το οποίο πιάνεται συνήθως στα δίχτυα των αλιέων που ψαρεύουν με τράτα, αλλά στη συνέχεια απορρίπτεται, καθώς δεν έχει καμία εμπορική αξία. Και όμως, πιστεύεται ότι το είδος αυτό αποτελεί πηγή βιολογικών ενώσεων, όπως η χιτίνη και η ασταξανθίνη. Οι εν λόγω ουσίες είναι γνωστές εδώ και πολλά χρόνια για τις βιολογικές και ιατρικές τους ιδιότητες, καθώς χρησιμοποιούνται, για παράδειγμα, από τη φαρμακοβιομηχανία και τη βιοϊατρική ως διατροφικές πρόσθετες ύλες, καθώς και στην επεξεργασία νερού και την αναγέννηση ιστών. Αναγνωρίζοντας την προοπτική αυτή, και με την υποστήριξη της FLAG Oeste, το Πολυτεχνικό Ινστιτούτο της Λειρία ξεκίνησε μια πιλοτική μελέτη σε συνεργασία με αλιείς, εταιρείες βιοϊατρικής (CERAMED/ALTAKITIN) και άλλα ερευνητικά ιδρύματα, για την εκτίμηση της προοπτικής χρήσης του εν λόγω είδους ως πηγής αυτών των ενώσεων. Η μελέτη θα καθορίσει, επίσης, τις διαδικασίες εξαγωγής και τα κυκλώματα διανομής που θα πρέπει να δημιουργηθούν προκειμένου να αξιοποιηθεί ο πόρος αυτός, διασφαλίζοντας την εμπλοκή όλων των ενδιαφερόμενων φορέων.

Προκειμένου να προστεθεί αξία στον τοπικό αυτό πόρο και να αναπτυχθούν νέες ευκαιρίες της αγοράς για τους αλιείς της περιοχής, η μελέτη θα ακολουθήσει τρεις κύριες φάσεις:

1. Ανάπτυξη βιοχημικού χαρακτηρισμού του κελύφους του κάβουρα «pilado», καθορίζοντας τη σύνθεσή του.
2. Βελτίωση των διαδικασιών απομόνωσης των επιθυμητών βιοπολυμερών.
3. Δημιουργία δεσμών μεταξύ των αλιέων και του τομέα της βιοϊατρικής ώστε να αναπτυχθεί ένα κύκλωμα οικονομικής αξίας από την αλίευση έως τις βιομηχανίες της βιοτεχνολογίας, τόσο εντός όσο και εκτός της συγκεκριμένης περιοχής.

Κύρια διδάγματα

- **Συνάφεια με τα θέματα της FARNET:** Προσθήκη αξίας στα τοπικά αλιευτικά προϊόντα, καινοτομία, υποπροϊόντα.
- **Αποτελέσματα:** Τον Ιανουάριο του 2012, το έργο βρισκόταν ακόμη σε πολύ πρώιμα στάδια. Ωστόσο, η προκαταρκτική ανάλυση για τα μαλακόστρακα είχε ξεκινήσει και η πρωτοβουλία είχε ήδη θετικές ενδείξεις από πλευράς συμμετοχής των αλιέων, δραστηριοποίησής τους στη συλλογή του κάβουρα και ευρύτερης ευαισθητοποίησης μεταξύ των εταιρειών βιοτεχνολογίας για τις προοπτικές τέτοιων τοπικών πόρων και το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν για τις κοινότητες που εμπλέκονται στη διαχείρισή τους.
- **Μεταβιβασιμότητα:** Ο εν λόγω πόρος (κάβουρας από τυχαία αλίευση) είναι κοινός σε αρκετές αλιευτικές περιοχές και η χιτίνη και η ασταξανθίνη μπορούν πράγματι να βρεθούν και σε άλλα μαλακόστρακα τα οποία θα μπορούσαν να διερευνηθούν για βιοϊατρική χρήση. Η ίδια η διαδικασία (συνεργασία μεταξύ αλιέων και τοπικών ερευνητικών ιδρυμάτων) μπορεί να εφαρμοστεί σε πολλές περιοχές, είτε στον τομέα της βιοϊατρικής είτε σε άλλες καινοτόμες χρήσεις των αλιευτικών υποπροϊόντων.
- **Τελικό σχόλιο:** Η ανάπτυξη ορισμένων από τα πιο κερδοφόρα αλιευτικά υποπροϊόντα, όπως εκείνα που συνδέονται με τη φαρμακοβιομηχανία, απαιτεί εξειδικευμένη γνώση την οποία οι αλιείς μπορούν μερικές φορές να βρουν σε συγκεκριμένους φορείς που δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Αυτό το έργο αποδεικνύει πώς, με μια περιεκτική τοπική στρατηγική που γνωστοποιείται με τον κατάλληλο τρόπο, οι FLAG μπορούν να υποστηρίξουν πολύ συγκεκριμένους φορείς (αλιείς, ερευνητικές μονάδες, εταιρείες βιοϊατρικής) ώστε να αναπτύξουν δεσμούς και να εργαστούν για έναν κοινό στόχο προς αμοιβαίο κέρδος.

Συνολικό κόστος και συνεισφορά του ETA

- **Συνολικό κόστος:** 26 842 ευρώ
- **Συνεισφορά του Άξονα 4:** 11 072,33 ευρώ
- **Εθνική /Περιφερειακή συγχρηματοδότηση:** 3 690,67 ευρώ
- **Ιδιωτική συμπληρωματική χρηματοδότηση (Πολυτεχνικό Ινστιτούτο της Λεϊρία):** 12 078,90 ευρώ

Στοιχεία του έργου

Τίτλος: Διερεύνηση της αξίας του κάβουρα *pilado* στη βιοϊατρική

Διάρκεια: 24 μήνες (Νοέμβριος 2011 – Νοέμβριος 2013)

Ημερομηνία μελέτης περίπτωσης: Ιανουάριος 2012

Φορέας του έργου

Πολυτεχνικό Ινστιτούτο της Λεϊρία, Πενίσε, Πορτογαλία

Sérgio Leandro (Διδάκτωρ Θαλάσσιας Βιολογίας)

sleandro@ipleiria.pt

+351 262 783 607

www.girm.ipleiria.pt

Στοιχεία της FLAG

FLAG Oeste, Πορτογαλία

gac.oeste@adepe.pt

+351 262 787 959

www.adepe.pt

[FLAG factsheet](#)

Εκδότης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, Γενικός Διευθυντής

Αποποίηση ευθύνης: Ενώ η Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας είναι υπεύθυνη για τη συνολική παραγωγή του παρόντος εγγράφου, δεν φέρει ευθύνη για το περιεχόμενο ούτε εγγυάται την αξιοπιστία των στοιχείων.